

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Голова приймальної комісії,
в.о. ректора Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦЬОСЬ

Протокол приймальної комісії № 3
від 23 квітня 2025 р. *

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на основі раніше здобутих рівнів вищої освіти бакалавра (НРК 6),
магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК 7)

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В4.01 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА
РЕСТАВРАЦІЯ (ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА)

освітньо-професійна програма
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА ВІЗУАЛЬНІ ПРАКТИКИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту для вступників зі спеціальності В4.01 Образотворче мистецтво та реставрація (Візуальні мистецтва) другого (магістерського) рівня вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки передбачає зміст перевірки здатності до опанування освітньої програми магістерського рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Під терміном «рисунок» розуміється лінійне зображення, яке виконується від руки за допомогою графічних засобів – контурної лінії, штриха, тону. Різні поєднання цих засобів (комбінація штрихів, сполучення плям і ліній) дають змогу досягти пластичного моделювання, тональних і світлових ефектів. Рисунок – це найдревніший спосіб графічної передачі образу.

Освітній компонент (ОК) «Рисунок» – одна із профілюючих дисциплін зі спеціальності та визначає в майбутньому фахову майстерність, професіоналізм, можливість втілювати в життя власні ідеї, має необмежені можливості для творчого розвитку, формування естетичного смаку та художніх потреб.

Фаховий іспит ґрунтується на законах академічного рисунку, в основі яких лежить реалістичне відображення дійсності та малювання з натури.

Мета та завдання творчого конкурсу з рисунку

Мета фахового іспиту з рисунку, це перевірка ступеня практичної підготовки абітурієнта в рисунку живої моделі та виявлення здатності відображати на площині за допомогою графічних засобів складні об'ємно-просторові форми, зокрема, зображення людини.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ

1. Основними завданнями фахового іспиту з рисунку є перевірка та визначення:

- рівня сформованості просторового сприйняття і уяви;
- рівня знаходження оптимальних варіантів композиції рисунка;
- степені розуміння конструктивної основи зображуваного об'єкту, аналізу його будови, моделювання;
- рівня сформованості навичок виконання лінійно-конструктивної побудови та передачі пропорцій;
- рівня сформованості умінь бачити і передавати форму об'ємно, засобами світлотіньового рішення.

Згідно з завданнями абітурієнт повинен

знати:

- основні принципи конструктивно-структурного зображення живої моделі;
- основні закономірності взаємозв'язку зовнішньої форми з її внутрішньою конструкцією;
- закони композиції, лінійної та повітряної перспективи;
- загальні прийоми лінійного і світлотіньового малюнка натурної моделі;
- етапи роботи над рисунком голови людини, закони теорії тіней;

вміти:

- створити композиційне рішення;
- правильно визначити пропорції зображуваного об'єкта та його динаміку;
- наочно продемонструвати конструктивно-пластичний аналіз структури форми зображуваного об'єкту;
- дотримуватись принципів великої форми та її конкретизації;
- вирішити проблему об'ємності та просторовості зображення основними засобами рисунка, тоном та лінією,
- на основі аналізу форми натурної моделі постановки;

володіти:

- графічними техніками, методами і прийомами роботи;
- засобами вираження форми в графічному рисунку;
- умінням аналітично і об'єктивно сприймати об'єкти навколишньої дійсності.

2. Інформаційний обсяг змісту фахового іспиту

2.1. Завдання (практична робота):

Рисунок живої моделі (за варіантами).

2.2. Робота над натурною постановкою включає наступні етапи:

- композиційне розміщення натурального об'єкта на площині аркуша паперу;
- перспективна побудова натурального об'єкта на площині;
- лінійно-конструктивний аналіз форми;
- об'ємно-просторове вирішення натурального об'єкта (відповідно термінів відведених на її виконання);

2.3. Матеріали та інструменти: папір, графітні олівці різної твердості, гумка.

2.4. Термін виконання – 5 годин (300 хв.).

2.5. Вирішення - тонове.

2.6. Орієнтовний зміст практичних завдань фахового іспиту:

Варіант №1. Рисунок живої моделі (погрудний портрет в головному уборі). Формат А2 (420Х600).

Варіант №2. Рисунок живої моделі (портрет з плечовим поясом в українському національному одязі). Формат А 2 (420Х600).

Варіант №3. Рисунок живої моделі (погрудний портрет з аксесуарами) Формат А 2 (420Х600).

Варіант №4. Рисунок живої моделі (погрудний портрет живої моделі з кистю руки (художник, музикант, тощо). Формат А 2 (420Х600).

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Амін Д. Анатомія для художників: Наочний посібник із зображення людського тіла, ArtHuss, 2022 <https://www.arthuss.com.ua/shop/anatomiya-dlya-khudozhnykiv>
2. Берlach О. П. Графічні техніки в образотворчому мистецтві: навчальний посібник. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2022. 103 с.
3. Берlach О. П. Перспектива та основи графічного мистецтва: методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт з курсу «Рисунок», «Графіка». Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 19 с.
4. Берlach О. П. Рисунок з основами перспективи: методичні рекомендації. Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 11 с.
5. Веремчук В.С. Основи пластичної анатомії та малюнка. К.: Приватна школа, 2012. 330 с.
6. Гарбуз Р. С. Лінійна перспектива у навчальному рисунку. Навчальний посібник. Львів: ЗУКЦ, 2009. 110 с.
7. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навч. посібник. К.: Вища школа, 2-ге вид, 2002. 190 с.
8. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції: навч. посібник. К.: Каравелла, 2015. 304 с.
9. Мірчук З. П., Мірчук М. В. Анатомія людини. Навчальний посібник. — Дрогобич: Вимір, 2007.
10. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. Друге видання, доповнене, перероблене. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. – 124 с.
11. Прокопович Т.А. Рисунок, як основа в живописі та скульптурі. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., Луцьк, 29 трав., 2020. Вип.1. С. 86-89.
12. Сухенко В.О. Рисунок: навч. посібник. К.: BONA MENTE 2004. 184 с.
13. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення: навч. посібник.

- Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 112 с.
14. Ятченко Ю. Мистецтво рисунка. К., 2005. 200 с.
15. Art of Drawing the Human Body. URL: <https://www.pdfdrive.com/art-of-drawing-the-human-body-e19196654.html>
16. Figure It Out! Human Proportions: Draw the Head and Figure Right Every Time. URL: <https://www.pdfdrive.com/figure-it-out-human-proportions-draw-the-head-and-figure-right-every-time-e180462829.html>
17. Goldfinger Eliot. Human Anatomy for Artists. Oxford University Press, 1991. 368 p.
18. Pencil Drawing Techniques. URL: <https://www.pdfdrive.com/pencil-drawing-techniques-e6661274.html>
- 19.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Фаховий іспит оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів, мінімальний прохідний бал становить 100. Якщо вступник набрав менше 100 балів, то він вважається таким, що не склав вступне випробування. Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

200-180 балів (високий рівень) – абітурієнт відтворює постановку на високому рівні, виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати натурний об'єкт у відповідності зі своїм сприйняттям. Грамотно та досконало виконує анатомічну побудову, не допускає помилки в лінійній побудові. Володіє законами композиційного розміщення на площині аркушу паперу, конструктивною та тоновою характеристикою, аналізує місце натурника в повітряно-просторовому середовищі. Графічними засобами збалансовано та гармонійно передає тоново-пластичну характеристику. Передає матеріальність, та портретну схожість, не допускає помилок в пропорційному трактуванні натури, переконливо аргументує в рисунку технічні прийоми та

методи виконання, самостійно розкриває власні обдарування і навички. Досконало володіє графічним матеріалом.

179-160 балів (середній рівень) – абітурієнт відтворює постановку відповідно завдання, виявляє знання і розуміння основних положень лінійно-конструктивної побудови і композиції, в роботі, об'єктивно відтворює характерні риси портретованого. Добре володіє графічним матеріалом, однак допускає незначну кількість помилок в конструктивній або тоновій характеристиці постановки, серед яких немає суттєвих. Добре володіє графічними техніками, методами і прийомами роботи.

159-140 балів (достатній рівень) – абітурієнт відтворює постановку відповідно завдання, робить помилки в лінійно-конструктивної побудови постановки, чи в композиційному вирішенні роботи. Тональне вирішення роботи розбите, не цілісне, або допущені помилки серед яких є суттєві. Володіє графічним матеріалом на достатньому рівні.

139-100 балів (низький рівень) – абітурієнт відтворює постановку демонструючи слабкі знання у передачі пропорцій, композиції, тонового вирішення. Відтворює зображення на репродуктивному рівні, допускаючи суттєві помилки в конструктивній та тоновій характеристиці постановки. Погано володіє графічним матеріалом і не обізнаний у його можливостях.

Голова фахової атестаційної комісії

Віталій ОХМАНЮК

Відповідальний секретар приймальної комісії

Олег ДИКИЙ